

Model de la situació laboral de Riudoms al 1986

Humbert Mallafré i Rovira

Continuant amb els estudis sobre el padró municipal de Riudoms d'altres edicions de «Lo Floc» (1) i (2), presento un nou enfocament basat en les dades de 1986.

En aquest article s'exposen els trets principals del projecte d'Anàlisi de Dades realitzat sota l'assessorament d'en Tomàs Aluja, professor de l'esmentada assignatura a la Facultat d'Informàtica de la Universitat Politècnica de Catalunya (U.P.C.)

L'objectiu consisteix en trobar quins són els factors que determinen que un habitant de Riudoms tingui treball o no. En una primera fase s'estudien individualment les variables que compta el padró. Posteriorment es realitza una exploració global de les dades, que ens determina les associacions i oposicions d'aquestes. Finalment es fixen quines són les variables que millor expliquen la situació laboral. Amb aquestes variables es construeix un model. Així, donades les característiques d'un individu, ens diu quina és la probabilitat d'estar en una determinada situació laboral.

1. Estadística descriptiva

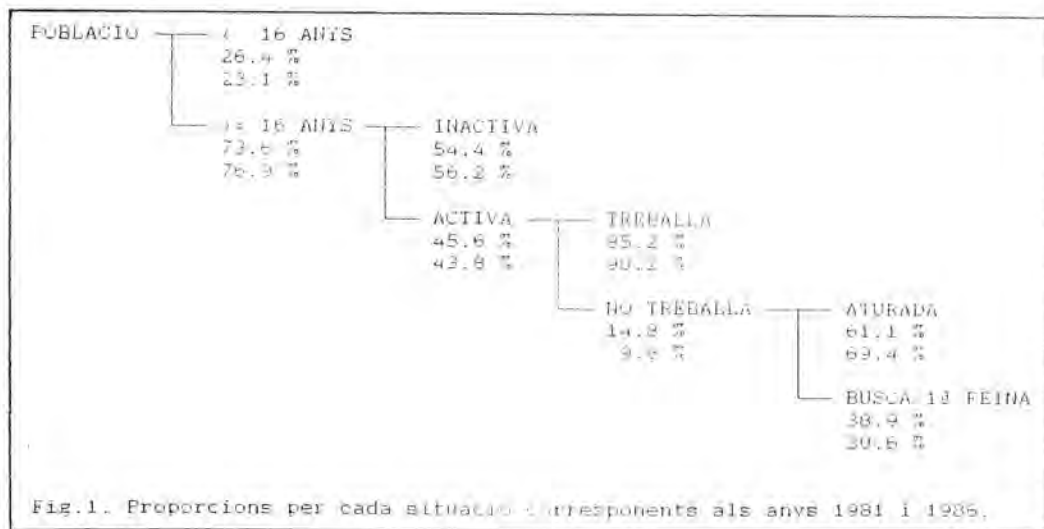
Donada una població total aproximada de 4.750 habitants (cal indicar que en aquest estudi no importen els valors absoluts sinó les proporcions) construïm un arbre (fig. 1) amb una dicotomia en cada nivell.

Dins la població activa considero els qui:

- Treballen en un ofici, professió o lloc de treball remunerat.
- Està aturat i busca ocupació, però ha treballat abans.
- Busquen ocupació per primera vegada.

En la primera partició tenim un 76,9% d'individus amb edat superior o igual als 16 anys. Per tant es presenta un augment (3,3%) en relació a 1981 (73,6%). Això és degut als efectes d'alta natalitat de finals dels 60 i a la baixa natalitat actual.

La població activa (43,8%) ha sofert una disminució respecte 1981 (45,6%). Fet que pot semblar oposat a l'augment del nivell superior, però cal tenir en compte l'aug-

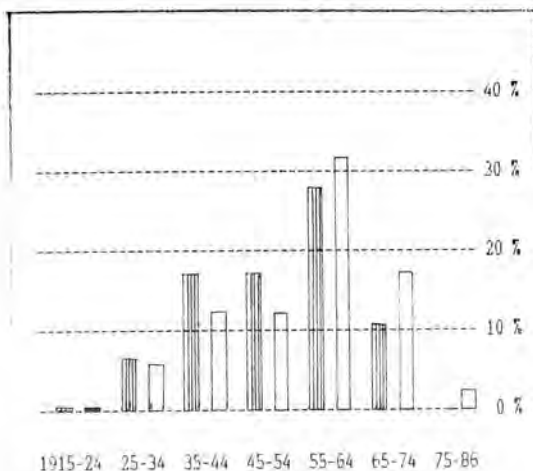

Fig. 2. Proportions de població activa respecte als decennis de naixement i d'arribada a Catalunya.

ment de la proporció de joves que continuen estudis (FP, BUP, etc.)

En la dicotomia que separa els individus que treballen respecte els que no treballen (9,8%) apareix una baixa en 5 punts respecte el padró anterior (14,8%).

Dins dels individus sense treball sorgeix un canvi de proporcions en relació als anys 1981 i 1986. Augmenta la proporció d'aturats i conseqüentment disminueix la proporció d'individus que busquen la primera feina. El 1981 de cada 10 individus sense treball 4 busquen la primera feina, en canvi al 1986 són 3. Es pot interpretar que els joves tenen més facilitat per trobar feina.

Analitzant la resta de variables per la població activa (1.600 individus) ens trobem que:

Respecte el parentiu destaquen fortament dos grups: els individus que són considerats com persona principal dins la família (61,7%) i els fills (29,6%).

Respecte al sexe, gran predomini d'homes en el món del treball (84,4%).

La variable estat civil està lligada fortament amb el parentiu, de manera que normalment un individu casat (65,4%), vidu (1,4%) o separat (1,1%) és persona principal o esposa i en canvi un individu solter (32,1%) és un fill o un parent.

La gran majoria de la població ha nas-

cut a Riudoms i Reus (71,3%). De la població restant tenim dos grups importants: per una part els qui han nascut a Andalusia (10,6%), i, per una altra banda els qui han nascut a Extremadura, Castella La Nova i Múrcia (8,9%). Destaca la proporció d'individus nascuts a *Ciudad Real*.

La variable edat d'un individu està agrupada pel decenni de naixement i els anys d'estada a Catalunya com el decenni d'arribada a Catalunya.

S'han representat conjuntament (fig. 2) aquestes dues variables per mostrar el moviment de la població activa, si es comparen les diferències per cada decenni.

Respecte al nivell d'instrucció de la població activa es mostra el primer cicle d'EGB com estudi típic (fig. 3).

El nivell de coneixement de català és bastant elevat. Més del 40% declara parlar-lo, llegir-lo i escriure'l.

S'evidencia el caràcter agrícola de la po-

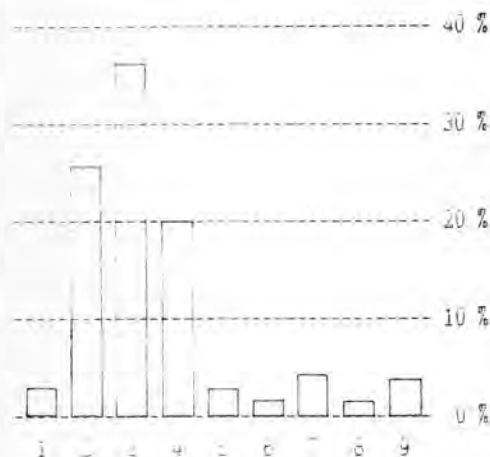

Fig. 3. Distribució de la població activa segons el nivell d'instrucció.

1. Sense estudis.
2. Primària incompleta.
3. EGB 1a. etapa.
4. EGB 2a. etapa.
5. FP 1er. grau.
6. FP 2on. grau.
7. Batxillerat.
8. Títol mitjà.
9. Títol superior.

la nostra terra...
"la nostra caixa..."

**CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL
DE TARRAGONA**

blació (35%). Però cal destacar una disminució important respecte el 1981 (39,9%).

7 de cada 10 persones treballen al mateix poble o en el terme (p.e. per als agricultors). La majoria de la resta treballen a la veïna ciutat de Reus.

Respecte al mitjà de transport a la feina, destaquen dos mitjans oposats, en automòbil (63%) i a peu (25%).

Cal indicar que la branca més afectada per l'atur és la construcció.

2. Exploració global de les dades

La imatge típica d'una persona que treballa és: Pagès, casat, nascut entre 1945 i 1954 a Riudoms, estudis primaris, treballa al mateix poble (terme) i es desplaça al treball amb automòbil.

Un aturat es caracteritza per: Treballar a la construcció, solter, nascut entre 1955 i 1964 a Castella La Nova o Extremadura, i no entèn el català.

Els trets comuns d'una persona que busca la primera ocupació són: Noia soltera, nascuda entre 1965 i 1970 a Reus o Riudoms, depèn dels seus pares i ha cursat EGB.

Ara mostrem les característiques més

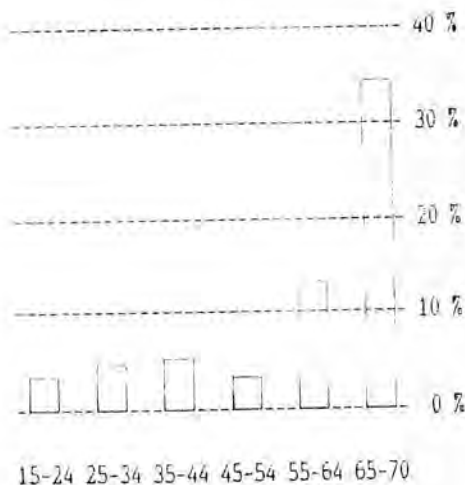

Fig. 4. Probabilitat de no tenir treball respecte al decenni de naixement.

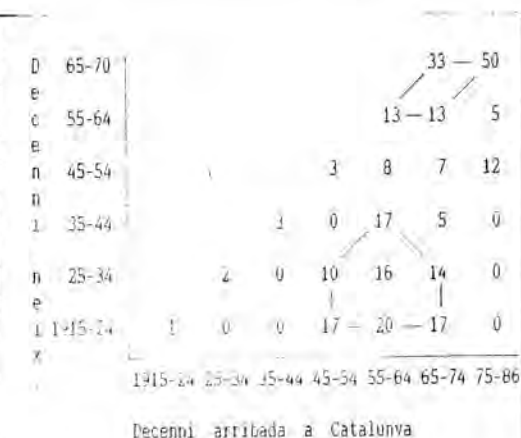

Fig. 5. Probabilitat de no tenir treball respecte les dues variables més significatives.

destacades de les dades, tals com són les associacions i oposicions de les modalitats de les variables que estudiem.

Si comparem els individus, tenim les oposicions següents per a cada variable:

- Parentiu (Fill - Persona Principal)
- Decenni naixement (Joves - Grans)
- Nivell instrucció (Mig - Baix)
- Decenni arribada (Recent - Llunyà)

Ens queden clarament definits a l'esquerra la gent que no treballa i a la dreta els qui treballen.

A primera vista pot semblar que el decenni de naixement i el decenni d'arribada a Catalunya estan correlacionats i per tant és redundant tenir les dues variables. En realitat les diferències determinen l'evolució de moviment immigratori en la població activa.

3. Modelització

En aquesta etapa anem a buscar un model que, donat un individu, ens determini la probabilitat de tenir una determinada situació laboral.

Les variables que determinen el model són:

- Decenni de naixement
- Decenni d'arribada a Catalunya
- Nivell d'instrucció
- Parentiu

D'aquestes variables la primera aporta un 60% d'informació al model. El decenni

d'arribada a Catalunya contribueix amb un 35%. I, per tant, només emprarem aquestes dues variables per obtenir un model més senzill i entenedor.

L'edat d'un individu és el factor més influent en la situació laboral. La taula (fig. 4) mostra els resultats del model emprant únicament la primera variable.

S'observa l'elevat creixement de la probabilitat d'estar aturat a partir dels dos darrers decennis.

Si afegim el decenni d'arribada al model, obtenim una nova taula (fig. 5) que mostra els resultats del model emprant les dues primeres variables.

Com hem vist aquesta variable «decenni d'arribada a Catalunya» determina el grau d'individus immigrants.

La forma triangular d'aquesta taula es deu que un individu no pot arribar a Catalunya abans de néixer.

Així, en la taula, tenim que la diagonal modelitza els naturals del poble i la distància des de la diagonal a una casella determina la relació dels anys viscuts fora de Catalunya.

Apareixen dos grups ben definits. Un grup que neix als anys 30, arriba a Catalunya als anys 60 i en aquests moments té uns 55-60 anys. Per tant s'hi dedueix que els primers afectats per la crisi del treball són els més grans. L'altre grup està format per gent jove que en gran majoria ja neix a Catalunya. El primer grup està format totalment per gent en atur i com és normal el segon grup compta amb un elevat percentatge d'individus que busquen la primera feina. El resultat més destacat del model és la determinació de dos grups socials ben definits.

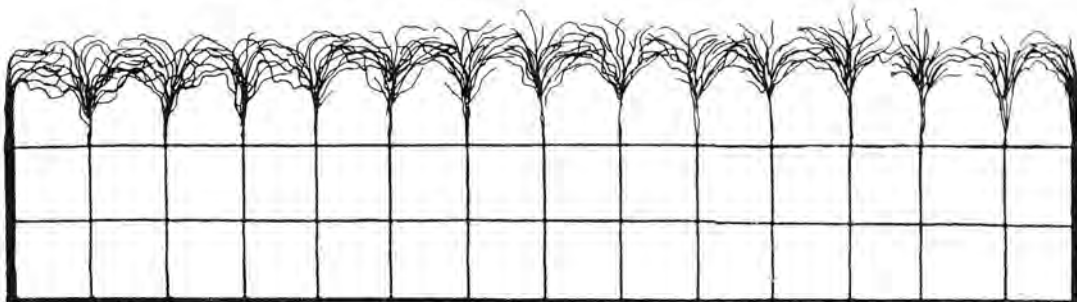
Pot semblar que aquest tipus d'estudi ofereix resultats evidents a priori, però cal tenir en compte que la situació laboral és un tema prou conegut.

H.M. i R.

és llicenciat en Informàtica
per la U.P.C. i soci del CERAP.

NOTES

- (1) Joan-Ramon Corts. Maria Isabel Domingo: *El Padró de Riudoms de l'any 1981*, «Lo Floc», núm. 69.
- (2) Jordi Domingo i Ferré: *El padró de Riudoms de l'any 1981 (i 2)*, «Lo Floc», núm. 74.

Oficines i Caixa Rural:

Plaça de l'Església, 20 - Tel. 85 03 44

Molí d'oli, celler i fruits secs:

Plaça del Portal, 4 - Tel. 85 00 42

Magatzem d'adobs i d'agroquímics:

Avda. de Montbrió, 5 - Tel. 85 00 42

**COOPERATIVA AGRÍCOLA I CAIXA AGRÀRIA
DE RIUDOMS SCOOPC. LTDA.**